

ELŐFIZETÉSI FELTÉTELEK.

Egy évre . . . 10 K. — f.
 Hat óra . . . 5 K. — f.
 Három óra . . . 2 K. 50 f.
 Egyes számok ára 20 fillér

Hirlepképvártari
 Névszáma
 1917/614-az

BARS

HIRDETESEK

□ centiméterenként - 4 fillér
 Nyitlteri közlemények garmond soronként 30 fillér.

Gyakori hirdető és a valánk összeköttetésben levő hird. irodák arrendelményben részesülnek.

KÖZMŰVELŐDÉSI ÉS TÁRSADALMI HETILAP.

A kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.
 Kéziratok vissza nem adatnak.

FŐSZERKESZTŐ: Dr. KERSÉK JÁNOS.

Megjelen vasárnap reggel.
 SZERKESZTESÉRT A FŐSZERKESZTŐ FELELŐS.
 FŐMUNKATÁRS: JAROSS FERENC.

A hirdetőket, előfizetőket s a reklámszöveget a kiadóhivatalba kérjük utasítani.

A LAP KIADÓJA: NYITRAI és TÁRSA r. t.

Előfizetési felhívás

A
„BARS”
 XXXVII. évfolyamára.

Lapunk ezen számával bezárjuk pályafutásának harminchatodik esztendejét. A harminchat esztendő között talán ép a legutolsó volt az, mely legjobban próbára tette erőnket, de elfoglaltság nélkül mondhatjuk, hogy lapunk még a háborúokozta nehéz viszonyok között is kiállta a üzpróbat s hála a kiadó áldozatkészségének, erejét megfeszítve iparkodott hivatásának és kötelességének megfelelni.

A most folyó világháború nehéz, de hazafias kötelességet ró a sajtóra: támogatni a küzdő sereget, szolgálni hiven és tesületesen a hadviselés érdekeit, emellett szeretett magyar hazánk boldogságán, fejlődésén munkálkodni, a magyar önéreztet ápolni.

Isten, király, haza volt a jelszavunk mindenkor. Ebben a hármas jelszóban valóban leírva lapunk irányzata. Ezel a hármas jelszóval indult utjára lapunk első példánya s ma is hiven és becsületesen kitartunk mellette. Sem a munkától, sem a harctól nem irtóztunk, a közelet minden fázisában résztvettünk erők- és tehetségünkhöz képest. A most folyó világháború is ott talált bennünket a magyarság, fegyvertársaink és szövetségeseink közös érdekeinek szolgálatában s akkor, midőn csakugyan áldozat egy lapot jelentartani, minden dicsekvés nélkül elmondhatjuk, hogy tudva azt, mivel tartozunk hazánkknak, ezt a legutolsó nehéz esztendőt is becsülettel végigküzdöttük.

A világháború közepette nem feledkeztünk meg városunk s a varmegyénk fejlődéséről és boldogulásáról sem, hiszen főcélunk a mi szűkebb hazánk jólvirágztatása, közintézményeinek gyarapítása, jólétének és műveltségének fejlesztése. Olvasóink tehetnek mellettünk tanbizonyoságot, hogy sem személyi kuituszt soha nem üztünk sem érdekcsoportok szolgálatába soha nem szegődtünk, de minden törekvésünk arra irányult, hogy pártatlanságunkat és jüggetlenségünket megőrizzük.

Igérjük, hogy a jövőben is ezt az irányt fogjuk követni s bármily nehéz idők következzenek is, a kötelesség teljesítése elől meghátrálni soha nem fogunk.

De kérjük a nagyközönség szives támogatását és jóindulatát, mert eddig is csak a közönség tapasztalt rokonszenve tette lehetővé, ha munkálkodásunkat siker koronázta.

Előfizetési ár:

Egy évre 10 K. — f.

Hat óra 5 K. — f.

1917.

(K) Az új esztendőt kezdjük meg ezzel a számunkkal. Átléptük az 6-év határát és megtettük az első lépést az újban. Az utolsó lépéssel szoktuk lezárni a múltat és az elsővel a jövőt. A nem teljesült vágyak és rombadott álmok után ismét a reménységek előtt tárjuk szívünket, bátha az új esztendő valóra váltja a reménység apró pénzét?

Az automatikusan visszatérő datumok felett azelőtt a szokásos boldog új esztendővel szoktunk átsiklani. Azelőtt nem is értettük, ha értettük is, fel sem vettük, mily sokat ér egy boldog új esztendő reménysége. A béke, a boldogság és jólét mezében nyugodtan ülő boldog földi balandó nem is tudja megbecsülni nyugodt tűzhelye értékét. Hej! bezzeg a viharok oecánján hánykodó törékeny csolnakon evező mily sováran gondol vissza a békés otthorra, a nyájias meleg hajlékra!

Igy vagyunk az új esztendővel is. A háború rémségei véres, aszott újajakkal átnyulnak az 6-év határan s az új esztendő reménységeit fenyegetik. Leitünk már tele van a háború borzalmával s igazán vágyódunk egy diadalmas, boldog, új esztendő örömei után. Nemzetünk immár harmadik éve ott áll a reákenyszerített háborúban és hála a magyarok Istenének, nemcsak hogy meg nem törött, de megedződött a veszélyben. Szívében megerősödött a hit, hogy az Isten arra rendelte, hogy újabb ezer esztendő szilárd alapjait rakja le a háborúban, mely az egész világ előtt nyitva igazolta államalkotó és államfenntartó képességét.

Bármit hozzon is reánk az új esztendő, meg nem tántorit senki abban az erős meggyőződésben, hogy ki kell tartanunk mindvégig bátran, hiven és becsületesen, mígcsak a romok és sírok tetején számunkra is ki nem virágzik a tartós béke hófehér virága. És alapos a reménységünk, hogy ez az esztendő már a béke jegyében született, hogy ellenségeink is belátják meddő reménységeiket arra, hogy beununket megtörjenek és legyőzhessenek.

Az elmúlt esztendő fényesen illusztrálta ellenségeink előtt, hogy ezt a háborút a mi és szövetségeseink leveretésével befejezni nem lehet. Le kell tehát a folyó évben is tenni arról a gondolatról, hogy ők diktálhassák nekünk a békét. A népek és nemzetek sorsát intéző Mindenható igazságos kegyelme nem szegítetett ki bennünket az entente kényének, hanem megmutatta, hogy nekünk még van rendeltetésünk a földön a népek és nemzetek között.

Az új esztendő talán jobb belátásra fogja bírni az ellenséget.

Még kell történni, mert egyszer csak véget kell, hogy érjen a háború, az ujkori csodának, mely felvilágosítja az ellenséget arról, hogy merő öngyilkosság Európa népei számára a háború tovább folytatása. Alapos a reménységünk, hogy már olvadoznak a szívek jégkérgei, már nyílnak a sóhajok és halálhőrgések előtt erőszakkal becsukott tülek és szemek s a népek már látni és hallani akarnak.

A vágy és reménység egyre erősebb lesz, hogy az új esztendő új gondolatokat éri el, melyeknek gyümölcse a mindent megváltó, mindent kiengesztelő béke áldásaként fog hullani a küzdelemben megtárdadt nemzetekre.

Még veri az entete a nagy dobót. Még trombitaszóval harsogja, hogy nem alkuszik. Még a fórumokon tele tudóval ordít a veszttét érző háborúspárt. De már a felbök mögül ki-ki csillan a béke meleg napjának egy-egy reménységára s nemsokára áldott melegevel levetteti a hadakozókkal a harci vértet. A trombitákon még a riadó szól, de már készül a béke csodálatos zenéje, mely felséges akkordjával jobb gondolatokra hangolja a szíveket.

Hiszen oly sok lesz a munka a béke után is. Oly sok a seb a szíveken és leikeken, amelyeket csak a Szeretet melegevel lehet begyógyítani.

Mi hiszük és reméljük, hogy az 1917. esztendő, már nem ereszi túl határain a háború elszabadult gonosz szellemét. Hiszük, hogy el fog jönni a békeesség, amelynek földre szállását immár három karacsnyon hiába vártuk.

El fog jönni a boldog új esztendő nagyszerű csodája: a béke. Mert az ellenségek meg fogják érteni az isteni parancsot, hogy dugják hüvelyébe kivont kardjukat a hadakozó telek s üljenek a zöld asztalhoz s onnan a teherhez.

Adja a Mindenható, hogy valóra váljon a reménység, hogy nemsokára mi is boldogan rázhassuk meg visszatérő hőseink kezét s örömmel kívánhassunk nekik boldog új esztendőt.

Élelmiszerek kiorsolása Léván.

Valóban hihetetlennek hangzik, hogy ebben az inészes, rekvirálásokkal terhes időben ilyen is lehetséges. És mégis megtörtént a csoda!

A József kir. herceg Szanatórium Egységet tüdőbeteg gondozó intézetének gondozó bizottsága ösv. Faragó Samu né elnöklete alatt váltotta valóra december 30-án. Sorajátékot

rendezett tüdőbeteg fatonak és családjainak támogatására és veszélyeztetett gyermekek részére létesítendő „éjjeli otthon” javára. A nyereménytárgyakat élelmiszerek képezték, melyeket jósszívű lelkektől rekviráltak, természetesen ingyen, hogy azután a sorjáték után visszajuttassák a közönségnek. Nem kis munka volt: a hatóság engedélyének kikészítése, sorajjegyek és egyéb nyomtatványok elkészítése, a közönséghez intézett felhívások szétküldése stb. Dolgoztak is serényen a bizottság tagjai, élükön az agilis, mindenre gondoló, mindent előrelátó és fáradhatatlan Rudnyánszky Olgával, árulták az egy koronás sorajjegyeket nagy sikerrel, mert bizony nem trifadolog esen szűkös időben nyerni egy nyulat, vagy egy sonkát vagy pláne egy üveg peszsgót.

De jöttek is bőven a nyereménytárgyak, a legkülönbözőbb variációkban. Sokan igen bőven küldtek, ezek közül nem hagyhatjuk említés nélkül a gondozó bizottság védnökjét, levag Schoeller Gusztávnét. Mídon elérkezett a kisorso és napja és fáradhatatlan kesek a vigadó nyugtérben harmonikus rendbe szedték a nyeremény-tárgyakat, nagyon kedves és bizarr kép tárult eléink. Ott függött, mintegy reklámot útve, a nyulak nagy serege, tarkítva néhány tácsánnyal, melyek mellé szerényen husódott meg egy pár fűzér vöröshagyma. Igen előkelő benyomást tett a sok káposzta, fűzelék, befőtt között egy-egy aranyos barna sonka. Egy kalitkában galambpár várta a boldog nyerőt; sőt egy malacz sem hiányzott, amelyet szintén kalitkába zártak, de ez bizony áttört a drótkadályokon és szabadságát visszanyerve, merésen előretörtést intézett a teremben, míg végre sikerült ellenőrzésével biztos helyen internálták. Néhány élő kacsa is szót emelt elvőve, valószínűleg egymással közöztek a teremben nyúlsgöz tömeg fölül nyert benyomásait, míg egy másik kalitkában néhány eleven tyúk megadott pályatársak láttára elmelkedett minden fő di élet mulandóságáról.

Azután a sok zseacsok díva, mákkal, mandóval, mogyoróval költői egykegében; aztán, hogy a babról, tojásról, (igazi tojásról) ceuzorról, meg — egy darab eszappanról van hogy meg ne feled ezünk! A külföleke nyúlák szép vigoettákkal ékes borostvegek, melyek nyaka körül itt-ott lágyan tekerődzött egy-egy kobács. Baetyafalkint emelkedett a hisztes zseacsók és a te-intétyes nagy-söt krumpi és zseacsók tömög, mely úgy festett, mint a lövészárkok tetején egymásfőle rakott homokszákok „Deckung-ja”. Egyre-másra 300 körül volt a nyeremények száma.

És folyt a sorsolás vigan 3 órától 7-ig. Ugyancsak skádt dolog bőven; két árva-jeány búzta a számacok, a többiek pedig kikeresték a nagy tömkelegből és kiosztották a kisorsolt nyereménytárgyakat. Özv. Faragó Samuné, Rudnyánszky Olga, Bándy Endrané, Bilosék Józsefné, Boros Gyuláné, Dr. Frommer Ignácné, Grimm Györgyné, özv. Guggenberger Lajosné, Huberth Vilmosné, Kabina Ervinné, Dr. Priszner Gyuláné, Szauer Isidorné, Schubert Palóé, akikhez körültekintő segédül segődött Horing János segédlelkess: mindegyiknek akadt tennivalója. A boldog nyerők némelyike fölalkított örömben, amidőn Fortuna isten-asszonya kegyelméből egy-egy nyulat vagy egy üveg bort nyert. Sokan visszanyerték a följánlott nyereménytárgyakat; hiába: gazdag embernek gazdag a szerencsével De dicseretükre legyen mondva, ott hagyták a nyert tárgyakat játékony csótra; est a pél-

dát követte a nyerők nagy réssé és lett bő aratása az árva-háznak, mely ékként azok föl-selőkhes, liszethez, burgonyához, tojásához jutott. De jutott még másoknak is. Az intézet tüdőbeteg gondozottjai, a városi szegényház, a katolikus nőmenhely lakói is kaptak burgonyát. A gondozó bizottság jóleső megelégedéssel tekinthet vissza aktiójának erkölcsi és anyagi sikerére. A tisztá jövedelem körülbelül 2000 kor. volt. Adottak legyenek a kezek, amelyek est produkáltak!

I m a.

Istenem, Uram! tekintés földre!

Ember az embert tovább ne ölje

Oh, add vissza már ifjút a lánynak!

Mi haszna is így szemben a lánynak?!

Legyen, mint egykor: élet az élet.

Az ödöklésből? . . . Uram, már elég lett.

Nekünk, akik öltünk, hazánkért bár, —

Add a szíved hegyét, bocsánatát!

Térjenek vissza öszhoju apák;

Néz, sírva várják az édes anyák!

Jutott a gyászból, jutott a könnyből.

Jöjjenek most békés emberöltők!

Ha már úgy kellett, hogy kezünk véres:

Fvínktől tartsd távol a vétket!

Borát legyen, aki most ellenünk;

Szorítsa erős, békátul kezünk.

Magyar vagyok, Uram! te jól tudod . . .

Szabadok legyünk és így boldogok!

Pál Jmre.

Kik védik a kulturát?

Harmadik esztendeje tart már a világháború, de kivéve azt az időt, mely kitérését közvetlenül követte, sohasem vitatták annyira, mint mostanában, hogy ki a nagy verontásnak igazi okozója?

Természetes, hogy a háború felidézésének ódumát mindenki igyekszik magáról elhárítani. A ma született báránka nem lehet annyira ártatlan, mint a békét dicsejtő antánt. Aki nem hiszi, hallgassa meg államférfiaink. Beszédek csorognak az emberszeretet meséről. Bántani, öklí dehog is akartak valakit. Mi voltunk a gonoszok, akik nem fértünk a bőrünkbe; nekünk reggelire tajjár, ebédre ángliusz, oszonnára francia, vacsorára muszka keel, másként jól se lakhatunk.

Szép, szép. De mégse ártana kissé visszatekerni, — visszatekerni szokra az eseményekre, amelyek a háborút megelőzték.

A háború kiindulópontja, bár hogyan is tagadják és leplezik is ellenségeink, — közönséges gyilkosság volt, amelyet trónörökösünk ellen követtek el. Azt kellene hinni, hogy a gyilkosság, még antánt fogalmak szerint is, merénylő a kultúra ellen; tehát el lehetett várni, hogy az egész művelt világ, mely közé az antánt annyi előszeretettel számítja magát, — fel fog háborodni az aljas büntetlen és segíteni fog a gyilkosok megbüntetésében.

A szarajevói gáztelet megtorolni és a homályban meghúzódtó bűjtőgatóit felelősségre vonni azonban csak Ausztria-Magyarország vállalkozott. A kulturás bérelt gyilkosok gyilassák meg ér nekünk, a mások kulturájában bíva, el kellett várni, hogy egész Európa jogos elégtétel- követeléseinket támogatni fogja.

Az ellenkezője történt. A gyilkosok védelmet találtak a cárban, aki fittyet hányt a kulturának. A gyilkosságból sláv kérdést csinált és otromba háborufenyegetéssel igyekezett kiereszkedni, hogy Szerbia meneküljön a büntetésből. A cár reántört; összpontosította csapatait határainkon, ami által önként háromlöt Németországra szövetségi köteletségének teljesítésé.

Es mit cselekedett Anglia? Talán magából kikelve figyelmetesítő a cárt, hogy gyilkosok és gyilkosság pártolása ellenkezik

az emberi kultúra fogalmával? Vagy tudtára adta Oroszországnak, hogy az esetben, ha gyilkosok védelmére ránt kardot, soha semmi szin alatt nem számíthat Anglia segítségére? Dehogy is! Anglia is a szerb „kultúra” védőjéül csapott fel, titokban csatlakozott a cárhoz és követelte, hogy az eset — az aljas és kétségtelen gyilkossági bűntény — a hágai bíróság döntésére bíassék. Vagyis: védelmébe vette a gyilkosokat és felbujtatókat.

Ezek azok a mézes-mázos szavú erkölcs-bírák, akik nem győzik eléggé gyakran hangoztatni, hogy nemzeteik csak az általunk annyira fenyegetett kultúra védelméért harcolnak és cainálnak vérfürdőt Európából.

Azt hisszük, Ripacsák is jobb komédiások, mint ők; jobbák már azért is, mert nem gonoszság minden szavuk és tettük rugója. Rossz játékkuk jutalma nem marad el; a Nemesiz mind sulyosabb csapásokkal ver, kergeti őket és a velük szövetséget többi ellenségeinket is. Nemesokára szegyenletesen fognak eltűnni arról a színtérről, ahová mellüket verdesse, harsonával és dob szóval állottak ki legénykedni.

A világháború krónikája.

December 27.

A királyi pár Budapestre jött. Károly király átvessi a hilevelet. Rimnik-Sarat előtt áttörtük a frontot és 17 kilométer szélességben elfoglaltuk az ellenség állásait. A dunai hadsereg szintén betört az ellenség arcvonalába. A macini hídfő előtt támadásunk előbbrehaladt, Wilson jegyzéke után Svájc-nak küldt válasszjegyzékét.

December 28.

A rimnik-sarati csatában az ellenség nagy tömeggel keresztöltött ellentámadást megkísültak. Falkenhain hadosztályai Rimnik-Saraton túl nyomultak előre. A várostól délkeletre a szövetséges csapatok áttörték az oroszok erősen elisáncolt vonalait és északkelet felé előbbre jutottak. Dobrudzsában bolgár és török csapatok az oroszokat Macintól keletre kivetették megerősített magaslati állásikból. Az Ojtos és Putna völgyében a harc erősen fokozódik.

December 29.

A Gerok tábornok parancsnoksága alatt álló szövetséges csapatok több erősen kiépített ellenséges vonalat rohammal elfoglaltak. Rimnik-Sarattól északnyugatra Falkenhain hadseregének Krafft tábornok parancsnoksága alatt álló balszárnya is megtörte az ellenség ellenállását. Rimnik-Sarattól északkeletre a hadsereg jobbszárnya a tavak esakcsán túl nyomult. Dobrudzsában, Macin előtt elfoglaltunk egy hegyesget. Sikeres német előtörés a Masánai, a 304-es magaslaton és Mori Homme dőli lejtőjén. Svédország és Dania csatlakozása Wilson békeakciójához.

December 30.

IV. Károly királyi megkoronászik. Mackensen az egész oahorászági fronton üldözi az ellenséget. Falkenhain és Koch seregei elfoglalták a Visiru-Sutesti vonalat és Szobozsa területét. Krafft hadseregcsoportja az erdélyi határhegységben a hegyek lábához közeledik. Jöszef főherceg hadcsoportjának dőli szárnya újra jelentékeny tért nyert.

December 31.

Az ellenség lépésről lépésre a braillafocsnai vonal felé hátrál. Nerejut és Tulnicit Faulcei mellett elfoglaltuk, a Kassina és az Ojtos-völgy két oldalán tért nyertünk a határhegységben, Oknától nyugatra a Solyomtar-magaslatot rohammal elfoglaltuk. Az Ojtos-völgy két oldalán német, magyar és osztrák ezredek hatalmukba kerítették román orosz állásokat, a Putna-völgyet pedig hársól-háza vivott kemény harcban elfoglalták. Romániában az oroszokat visszavetettük a braillai hídfőre, Dobrudzsában Macintól keletre orosz támaszpontokat elfoglaltunk.

Január 1.

Külgügyminiszteriumunknak Svédország, Dánia és Norvégia jegyzékére adott válasza meglegegedéssel látja Wilson kesdeményes-

ének támogatását. József főherceg hadseregporájának déli szárnya újra tért nyert az Uz és Naruja völgyében. Falkenhayn serege a Rinnik-Sarat-Fokszai között felelőten levő állásokba vetette vissza az oroszokat, a dunai hadsereg átlépte a Buzeu-Braila vasutvonalat és az ellenséget a Brai-la hídfőállásba vetette vissza.

Különfélék.

— **A Revolyúciós-Társaság** pénteken kezdte meg irodalmi estélyeinek ez évi sorozatát a XXXIII. estély rendezésével, melyet nagy és előkelő közönség hallgatott végig. Dr. Karafáth Márkus, az irodalmi szakosztály elnöke nyitotta meg *Társadalom és nevelés* című ideális lélekre, meleg szívűre és világos, tiszta főre való, melyreható tanulmányával, mely a mai modern világban sok megszivlelendő igazságot mondott a stülőkör. Nagy figyelemmel hallgatott előadása után sorsoreni *Förroy* Károlyné urasszony művészi zongorajátéka gyönyörűdte a hallgatókat. Chaminado két kedves, fűhémessé darabját adta elő, de oly bensőségél, amelyet hivatalos művészekről is ritkán van alkalomunk hallani a közönségünk ezért szívvelés óvásával adozott érte. Ezután Simon Jenő budapesti konzervatórium növendék *Fikéthy* Tibor diszkrétan finom zongorakísérete mellett hegedűn játszotta Beethoven *Tavaszi* című szonátáját. A művészi duett precizitása, a legspróbb részletekben teljes összhangja nagy hatást keltett. Senki sem sejtette volna a serdülő ifuban azt a nagy technikával rendelkező, melyérzésű hegedűt, kinek ujji alatt nevet, sir, jajgat a hegedű. — *Pikéthy* nem kell külön dicserünk, kész, kiforrott művész ő, aki mindenütt meleg elismerésre talál. Ezután *Hering* János olvasta fel *Palágyi* Lajos egy pár szép versét, melyeket hálás elismeréssel fogadtak a közönség. Majd *Förroy* Károlyné urasszony éneke te saját zongorakísérete mellett *Castaldone*, *Musica prohibita* című dalát és a *Toska* operából az imát. Erőtlen, tisztán csengő, szép, nagyterjede mű hangja általános felitűnést keltett. Oly szívvel fogadták a közönség, hogy meg kellett oldania Jenő sorát egy szép magyar nőával. Ismét *Simon* Jenő virtuos hegedűművészetében gyönyörködtünk, ki Mendelssohn bájos *Emell* hangverseny darabját adta elő. Most tűnt ki csak igazán ugy is ő, mint *Pikéthy*, a kisértő művésze. Szébben összerakult, finomabb tónusú előadást nem is lehet képzelni. Remekek szép előadásukat igazán élvezték. Majd *Kocáb* Hilda, a szini szat osztály előadója lepet a podiumra s mely érdekesel, nyugodt, szép előadásban mutatta be *Kiss* Menyhértnek *A cseki Árpádszobor* című hazafias, aktuális szép versét, miért sok tapsot aratott. A műsört *Fikéthy* Tibor művészi zongorajátéka fejezte be, ki két saját szerzeményét, bájos kis apróságot és *Dvorák* Sibeliusét adta elő. A legközelebbi estély pénteken, január 12-én lesz.

— **A F. M. K. E. XXXIV. közgyűlése.** A F. M. K. E. a napokban tartotta meg XXXIV. évi közgyűlését, *Craus* István főispán elnöke alatt Nyitrán. Az elnökség évi jelentése szerint, az egyesületnek 1915. évi bevételre 104,411 korona volt, amelynek 90 %-át kulturális célokra fordította. Főntartott 28 óvodát, 14 magyar beszédelési tanfolyamot, 224 nép és ifjúsági környitartat, 269 községben meghonosította a mesei munkák idején a háborús gyermek-kertek intézményét, több iskolát ellátott ingyen tankönyvekkel, magyar énekes és imakönyvekkel, népies és ismeretterjesztő előadásokat rendezett, és a földi városokban 36 idegenajku felvidéki tanulókat szerzett tanulmányhelyet, a harcstéren küzdő, valamint a beteg és sebesült katonák közt pedig magyar könyveket és folyóiratokat osztott szét. Az egyesület vagyona 693,000 kor., melyet a kir. postatakarékpénztár kezeli, teljesnek száma 7021. A költségvetés megelőlegéssel vette tudomásul a jelentést és az elhunyt dr. Gyürky Géyas helyébe *Thuróczy* Károlyt és a kir. kasszát választotta meg ügyvezető alelnökként.

— **Királyi kegyelem.** A megkoronázott magyar király egyik legmagasabbszabot feljegyzésének megnyilatkozásaikképpen mult hétfőn tették közés a hivatalos lap rendkívüli kiadásában az amnesztia-rendelést, mely arról szól, hogy ő feléje számos elítélteket kisebb büntetését, továbbá olyan egyének megkegyelmezését rendelt el, akik az általános kegyelemben ugyan nem részesülnek, azonban mégis kegyelemre méltóknak látszanak.

— **Új főbányatanácsos.** A király *Ürmösi* Kálmánt, a körömbányai pénzvöröbivatal főnöké, főbányatanácsosává nevezte ki.

— **Irgalmas nővér** hunyt el az 6-év utolsó napján a lévai zárdában. Az elhunyt irg. nővér *Farkas* Amália volt, aki 1886-ban Háromszék megyének Kázdmarionos községében született és nemrégiben még a gyermekosztályoknál szárdában működött. 1916. aug. 27-án meglátogatták szüleit, akiket 28-án kijért a vasuti állomásra. Ott halotta, hogy a közlekedés megszünt a román betörés miatt a határszélén fekvő faluska felé. Az apa gyalog indult el, a nővér pedig édes anyjával visszavárt volna, de utóbban már menekülő nővértársával találkoztak, akik a többi lakosokkal együtt menekültek Gyergyószentmiklósról. A nővér Jászberénybe, majd Miskolcra került, ahol az átsejvedéstől igalmától súlyosan megbetegedett. Midőn egész-ségét némely viszonylat, Lávára küldtetett, hogy itt folytassa működését. Líván léte alatt mindig spóra gondolt, aki — mint később megtudta — három hétig belyongott erdőköz és mezőkön; éppen akkor érkezett hazá, amikor már mindenki elmenekült falujából. . . . A beteges nővér a bizonytalanságtól annyira megtört, hogy lelke az örök béke homába szállt. Legyen áldva a nevelés terén tíz évig buzgolkodott irgalmas nővér emléke!

— **Legfelsőbb elismerés.** A király elrendelte, hogy *Gaspáret* Bela m. kir. 14. honvédegyalozredbeli főhadnagyának az eljenséggel szemben tanúsított vitéz magatartásáért a legfelsőbb elismerés tudul adassék.

— **Királyunk imája gyűrűk.** Az Országos Hadszégelyő Bizottság igen izéles gyűrűket hozott forgalmazásra felejtethetetlen emlékü jó királyunk „A király imádkozik” című költemet képeknek dombornyosásával. A gyűrűk, a melyek ezüstből készültnek és 2 koronáért rendeltetők meg a fennnevezett bizottságnál (V. képviselőház), már eddig is tetemes öszeggel gyarapították hadban elesett derék katonáink özvegyeinek és árváinak segélyalapját. A bizottság bizton reméli, hogy most, smidőn nemes királyunk eltávozott az élők sorából, nagyközönségünk meg melegebben karolja fel e hazafias vállalkozást, amivel nemcsak a nemes csnak áldoz, de szép emléket szerez meg magának a fenkölt király arcmásában is.

— **A kultuszminiszter a tanítókhoz.** A *Néptantóli* Lapja legutolsó számában a vezércikket dr. *Jankovics* Béla írta. A miniszter maga fordul közvetlen, lendületes hangon a tanítókhöz, akiknek elismerését fejezi ki nemcsak teljesített hivataukért és buzditja őket, hogy a háború okozta rendkívüli körülmények között neveljék a mai gyermekeket, a serdülő ifjúságot rendkívüli hivataukkal, rendkívüli szempontokkal. Törődjenek állandóan a növendékekkel az iskolán kívül, s iraták az eldurvulás tüneteit is, amelyek ma, különösen a serdülő ifjúságnál, szennyes beszédben, kíméletlen magatartásban, lelketlenségben, sokszor büns cselekedetekben jelentkeznek. A szünetekben is gyűjtsek maguk köré az ifjúságot s vonják be a hatóságokat és a község ertelmebbé polgárait is ebbe a nemesebb nevelési hivataba. Mert a mai gyermekek helyes neveléséért függ a jövő Magyarország boldogulása.

— **Katonai kitüntetések.** A m. kir. nyitrai 14. honvédegyalozredben *Kroha* János százados, *Fröhlich* József hadnagy és *Kukán* Imre tart. hadnagy a *Signum* (südvit, Lévai Károly népf. állatorvos az arany érdemkeresztet, *Hyross* Tibor, *Balák* Kamil, *Antal* Gyula, *Mihalik* János, *Osztald* József tart. zászlósok, *Pöchtigán* Ödön, *Hlava* Vik-

tor őrmesterek az I. oszt. ezüst vitézségi érdmet, *Fleischer* Ferencz, *Szabó* József tart. zászlós, (ujjól), *Bencsó* András tart. zászlós, *Bányai* Sándor önk. hadapródjelölt, *Kovalek* Pál szakaszvezető (ujjól), *Szentgyörgyi* Ferencz tart. őrmester hadapródjelölt, *Ostertag* Rozsó őrmester, *Görög* Lőrincz, *Kovács* József, *Pizler* Árpád szakaszvezetők, *Péntek* Géza, *Blaskó* Lajos, *Bolcsák* Ferencz, *Hloska* János, *Palaticski* István tizedesek, *Pavilek* József őrvezető, *Lollár* József, *Petrovics* Pál, *Blastyák* István, *Hlavacsek* Simon honvédek, *Gyurinka* Árpád a II. oszt. ezüst vitézségi érdmet, *Kovács* Armin I. oszt. szamvevőégi altiszt; a koronás ezüst érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, *Löbl* Miksa népfelkelő őrmester a koronás vas érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, *Molnár* Bódog, *Polonyi* Imre, *Réthy* Olivér II. oszt. szamv. altiszt a kor. vasérdemkeresztet, *Patrik* István honvéd a vas érdemkeresztet a vitézségi érem szalagján, *Damcsa* Gábor őrvezető, *Komár* József szakaszvezető, *Petrovics* Vincze, *Gyurosov* János és *Lászy* István népfelkelők, *Kiss* István, *Antal* István őrvezetők, *Kebró* Mihály, *Szobonjai* Károly, *Caarvenka* János, *Prieber* János, *Baranyi* István, *Tóth* Zsigmond, *Báth* Pál, *Hullmann* Nándor, *Liska* József, *Erkinger* Rozsó, *Hecsei* István, *Gagora* József, *Júd* József, *Udrács* András honvéd, *Szentgáli* János, *Horváth* József őrvezető, *Nyemec* Pál, *Kinák* János, *Uroin* József, *Hajdu* János, *Magyar* Mihály, *Szilágyi* István, *Patyászkai* Imre, *Imlauf* István, *Bánó* Gergely, *Weber* János, *Hrinóy* István honvéd, *Vári* Pál őrvezető, *Molnár* János, *Hegedüs* József tizedes, *Kocsi* Árpád e. ó. ő. tizedes, *Bercsik* János, *Zelenai* János, *Szedlacsék* Mihály, *Jakab* Sándor, *Hrubecz* Béla, *Kudrác* János, *Boigár* Lipót, *Andrásk* Mihály, *Ovenczer* János, *Dombay* Ferencz, *Mesáros* Ferencz, *Gyarmati* Vincze honvéd, *Lavicska* Mihály őrvezető, *Spitzer* Sándor tizedes (ujjól), *Lukács* István (ujjól), *Németh* Kálmán, *Sikeni* Pál (ujjól) honvédek a bronz vitézségi érdmet kapták.

— **Gyaszhirek.** *Tax* János, primári uradalmi erdesz rövid szenvedés után e hó 2-án, életének 46., bo'ódr házasságának 28. évében Nagysalóban elhunyt. Halála mely gyászába borította családját, rokonait és ismerőseit. Földi maradványát e hó 4-én, délutént 11 órakor a nagyapái r. kath. sírterében nagy részvét mellett helyezett örök nyugovóra. — *Nyszénánszky* Árpád kereskedőeged szüleinek, testvéreinek és rokonáinak nagy fájdalomra Líván e hó 4-én, hosszas betegeskedés után meghalt. Temetése tegnapi délután 2 órakor volt.

— **Öngyilkosságok.** *Mikes* János marosfalvai községi bíró december 29-én felakasztotta magát. Mire észrevették, már halott volt. Testének okát nem is sejtik, mert rendezett viszonyok között élt. — *Wilhelm* Sándor, kereskedőeged, *Wilhelm* Jakab léva vegyeskereskedőnek 26 éves fia, szorongésmetől üldözötve, hogy gyógyíthatatlan betegségen szenved, — e hó 3-án lévas állapotában forgópisztolyal halántékán lötte magát és szüleinek legnagyobb fájdalomra azonnal meghalt.

— **A Mozl** tegnapi is, ma is igen szép műsorral szórakoztatta a közönséget. Ma est vigjátékot és egy színművet s ezenkívül *Sascha* mester felvételét fogják bemutatni: A kolos hercegué, A kapitány felesége és az Eszményi férj. Mindhárom a legkisebb filmek közül való s rendezésük is mesteri kezre volt. A közönség bizonyára szívesen fogja fogadni, mert elejétől kezdve végig ebren tartja a nézők érdeklődését.

Szerkesztői üzenet.

Dr. K. M. Kedves sorait lapunk megcsúszított jelenlode miatt, legnagyobb sajnálatukra, nem köölhojűk.

Újévi üdvözlöket megváltása címűen a lévai kaszinó gyűjtőívén jétékony csejra pólólag adakoztak: *Dr. Balog* Sándor, *Dr. Lauter* Arthur, *Egeci* Gyula 10—10 koronát; — *Dr. Bolcsák* Sándor, *Zongor* László, *Belian* László, *Benkovits* Guidó 5—5 koronát; — *Visszathy* Ödön 4 koronát; — *Szilassy* Dező, *Hetzer* Adólf, *Sugár* Mór 2—2 koronát, *L. G.* 1 koronát.

Vizimalom bérbeadó.

Nemes-Orosziban, Bars megyében, a Perekz patakon, 1917. febr. 1-sőtől. Értekezni lehet dr. Kmoskó Béla ügyvéd ural Léván.

Köszén Tüzifa

bükkfa ölszámra — felfürészelve vagy apróra vágott állapotban, ugyszinten

Gyújtófa

kötegekban kapható, Singer Izidor fűszer és csemege üzletében Léván.

KATONA SÓSBORSZESZ.

Legujabb, nagyon erős sósborszesz. **Kis üveg 88 f. dupla üveg 1 K. 50f.** Ezt készjék mindenütt! A hol nem kapható, oda postán 10 kis vagy 6 nagy üveget kilencz koronáért küld ingyen ládában a készítő

KATRENYÁK JÁNOS

gyógyszerész. ZSARNÓCZA.

Barsi naptár.

Barsvármegye hivatalai és közigazdasági címtárával 1917-évre megjelent és kapható Nyitrai és Tarsa r. t. könyvkereskedésében Léván.

Eladó házak.

Blumenfeld-féle Honvéd-utca 9 és Damjanich-utca 6 számú házak eladók. Felvilágosítást ad özv. Ghimessy Józsefne Damjanich-utca 6 szám.

Savanyított káposztát

kicsinyben és nagyban visszelárusítóknak is jutányosan szállít

SINGER IZIDOR

LÉVA.

Jótállás a biztos eredményért.

Törvényesen védve.

Reitter Oszkár

nagybecskerekli ny. főkapitány és fajbaromfi tenyésztőnek nagyszerű találmánya a

„PATKANIN“

Patkányirtó-szer, (nem mérge) mely emberre és háziállatokra nem ártalmas és felülmul minden más irtószert.

1 doboz ára 3 korona

mely elegendő körülbelül 60 patkány kiirtásához. Minden dobozhoz használati utasítás van mellékelve. Ismertető prospektus, melyben le van írva, hogy különbözle nagysegu gazdaságban hány adag használandó, kéreare ingyen küld a PATKANIN gyár egyedüli elárusítója, a Torontáli Agrárbank Részvénytársaság, Nagybecskereken.

LEGJOBB BEVÁSÁRLÁSI FORRÁS!!
KERN TESTVÉREK
FÜSZER-, GYARMATÁRU- ÉS VASNAGYKERESKEDÉSE
ALAPITTATOTT 1881. **LÉVÁN.** TELEFON SZÁM 14.

Legjobb fűszer- és csemegeárúk. Naponta friss felfügöttak. Főtt prágai sonka, teavaj. Legjobb minőségű kávék. „Gloria“ pörkölt kávé különlegesség Csemegebor, likőr, cognac, pezsgő stb.

Virég-, konyhakerti- valamint mezőgazdasági magvak.

Vasárúk és konyhafelszerelési cikkek.

aluminium, sphinx, zomancozott lemez és öntöttvas konyhaedények, modern háztartási cikkek. Vízmező fűzőedények, forralók és vasalók.

G A Z D A S Á G I C I K K E K :

Ásó, kapa, lapát, csákány, aczélvilla, fűrés, ojtókés, metszőolló, aglfűrés, tömlő, szivattyu, vízmentes ponyva, gépszij gyári áron. **Összes kerti-, mezőgazdasági-, méhészeti és tejgazdasági szerszámok.**
Építési anyagok: cement, gipsz, mennyezet nád, vasgerendák, horganyozott sodronyfonat kerítés nagy raktára — —

Tüzifa kapható.

Kitünő száraz esomó mentes bükk hasáb házhoz szállítva ölenként 100 kor.

Ugyanez ölenként 3 vágásra felfürészelve 112 kor.

Ugyanez apróra vágdalva 100 kg-ként 9 kor.

Ugyobb megrendelésnél olcsóbb.

„Tisztviselőegylet“ tagjainak 5% pénztári engedményt nyújtunk a vágott fánál. Tisztelettel

Telefon 61

Tonhaiser és Tarsa

Ozmán-tér 6. szám.

KNAPP DÁVID

mezőgazdasági és varrógépek nagy raktára

Telefon szám: 33.

Léva n.

Telefon szám: 33.

Piac téren, nagy kiterjedésű gépraktáram céljára épült házamban nagy választéku állandó gépkiállítás van berendezve

Hazai gyártmányu gépek:

Ganz-féle motorok minden nagyságban Hopferr és Schrantz gőzceplő készletek, eredeti Melichar-féle vetőgépek, Bächer-féle ekék és talajművelő eszközök valamint minden e szaba vágó gépek és géprészek Világhírű RAPID láncoskntak.

Legjobb minőségű takarmánykamrák elkészítése és felállítása jutányos arakban.